

altsaa en Udvidelse af den Rettighed, Lærerne faa i § 4. Der var nemlig Skoler, der stode ganske uden Statstilskud, hvor man fandt det rimeligt, at Lærerne ogsaa bleve delagtige i Adgangen til at regne deres Virksomhed ved private Skoler med i deres Anciennetet.

Jeg springer nu over nogle Ændringsforslag og gaar til Nr. 34 og 35, der handle om Lønningernes Udredelse. Vi have hidtil blot forhandlet om Lønningernes Størrelse, nu bliver det interessante og vigtigere Spørgsmaal stillet: Hvem skal betale Lønningerne? Der er her stillet et Ændringsforslag, Nr. 34, der har væsentlig Betydning i hele Rækken af Ændringsforslagene. Det indeholder blandt andet, at det Tillæg, der fremtidig ydes af 200 Kr. pr. Embede for en Første- og Enelærer, 100 for Andenlærer og Lærerinde og 50 for Forskolelærerinde, skal Staten refundere Kommunen det halve af. Det er jo et Brud med det gamle Princip om, at Kommunen skulde bære hele Grundlønnen. Vi lade Staten her refundere Kommunen det halve af denne Forhøjelse paa henholdsvis 200, 100 og 50 Kr. pr. Embede, eftersom det er Førstelærer-, Andenlærer- eller Forskolelærerindeembeder. Men det yderligere Tillæg, som eventuelt skal gives de samme Embeder for at bringe Lønnen op til Minimum, skal Kommunen alene bære, altsaa, hvis en Førstelærers Lønning nu er paa 600 Kr., lægges 200 til, men det er ikke nok, der skal atter lægges 100 til. De sidste 100 maa Kommunen bære uden Refusion af Statskassen.

Nr. 35 handler om Statskassens Tilskuds Fordeling. Vi have bestemt, at de 100,000 Kr. nedsættes til 50,000 Kr. Der er nu ikke Grund til at holde paa dette store Tilskud, da Staten overtager Halvdelen af Forhøjelsen. De 50,000 Kr. skulle særlig komme saadanne Kommuner til gode, som ere i Trang og ikke hjulpe med det første Tillæg, men maa udrede et Ekstratillæg for at komme op til Minimumsgrænsen.

Saa gaa vi over til de Spørgsmaal, som vi have taget op til Drøftelse udenfor Forslaget, og som ere ret væsentlige. Det første er Spørgsmaalet om Skolelokalernes Renholdelse. Ærede Medlemmer huske jo, at vi ved Tuberkuloseovens Behandling i 1905 traf den Bestemmelse, at Kommunerne skulde overtage Skolelokalernes Renholdelse. Rent teoretisk er det et rigtigt og klart Standpunkt, men det har vist sig i de forløbne Aar, at den Bestemmelse har sat meget oudt Blod mellem Befolk-

ningen og Lærerne, kan jeg sige, og Sogneraadene have haft mange Bryderier dermed. Bestemmelsen viste sig nemlig at være forbunden med adskillige Vanskeligheder. Det gik dog nogenlunde an i de Skoler, der laa inde i Landsbyerne, fordi man i Regelen der kunde have en nærboende Kone til at forestaa Renholdelsen, men det blev galt med de Skoler, der laa udenfor, dem, jeg her i Tinget ved tidligere Lejligheder har kaldt Markskoler; men selv i Byerne var der Vanskeligheder, som man ikke i Førstningen var klar over. Jeg havde i Gaar en Forhandling med et af „Danmarks Lærerforening“s Bestyrelsesmedlemmer, og han fortalte mig om en Strid, der havde været angaaende en Lærerkones Potteblomster i Skolevinduerne. Rengøringskone vilde paa ingen Maade have den Ulejlighed, naar hun skulde tørre Vindueskarmen af, at flytte Planterne, det var et ganske uforsvarligt ekstra Tillæg til hendes Arbejdsplan. Disse Rengøringskoner have flere Steder følt sig næsten ophøjede i Embedsstanden, i alt Fald som kommunale Funktionærer. Og den omtalte Kone optraadte med stor Kraft mod den Lærer, som havde Potteblomster i sin Skolestue. Striden holdt sig gaaende i et halvt Aar og gik saa ind til Kultusministeriet, for at det kunde blive afgjort, om Læreren havde Ret til at have Potteplanter i Vinduerne. Ministeriet gav Læreren Medhold, og Potteplanterne bleve staaende. Men jeg tror, Kone opsagde sin Plads af Forbitrelse derover. Paa et andet Sted, i Silkeborg-egnen, har der været en lignende langvarig Fejde mellem Læreren og Rengøringskone om, hvor hun skulde bære Fejeskarnet hen. Det er Smaaligheder, som denne Bestemmelse har affødt, og som har voldt adskillige Drillerier. Men for Markskolen er det endnu værre. Der skal nemlig Rengøringskone have Lov til at gaa ind i Læreren Bryggers og gøre Ild paa under Grukedelen for at varme Vand til Rengøringen. Ogsaa dette store Spørgsmaal har været hos Ministeriet, hvor det er resolveret, at Læreren skal stille sin Grukedel til Raadighed, men Kone skal møde med Pindebrænde eller Tørv af sin egen Beholdning til at fyre op med. Undertiden kommer hun, naar Lærerefamilien er gaaet og Døren lukket, og saa er der atter Revolte. Det er ret uhyggelige Tilstande, der ere skabte her. Desuden er Prisen for disse Markskolers Renholdelse skruet op, mange Steder til henved 200 Kroner, hvilket er en meget høj Betaling. Praktisk set er Spørgsmaa-